

Uitgave :

Dienst voor Legercontacten - Medan.
Serdangweg, Troepencommando.
telef. Mil 24.

Redactie :

Kapt. A. Wortman
Vdg. J. Kremer
Sgt. B. Burger
Sgt. R. L. Meijer.
Fotoredactie Sgt. T. Loomans

WEST SUMATRA:

DE OPMARS naar Fort de Kock

NU DE ZUIVERINGSACTIES ZIJN BEGONNEN IS HET MOMENT AANGEBROKEN EEN TERUGBLIK OP DE VOORBIJE GEBEURTENISSEN TE SLAAN EN DE TOESTAND IN DE PAS BEZETTE GEBIEDEN EVEN ONDER DE LOUPE TE NEMEN. VOOR WEST-SUMATRA KOMEN WE DAN TOT DE VOLGENDE CONCLUSIES.

De U-Brigade
in actie

DE gemotoriseerde colonnes, die uit Padang oprukten, hebben veel tegenstand ondervonden, niet van Republikeinse strijdkrachten, maar wel door de in buitengewoon slechte toestand verkerende wegen. Het is zelfs voorgevallen, dat een opmars over een bepaalde weg gestaakt moest worden, omdat er voor de voertuigen geen doorkomen aan was. Aan het onderhoud van de wegen is zeker sinds de komst van de Japanners niets meer gedaan. Wel zijn op verschillende plaatsen enige stoomwalsen aangetroffen, maar het is een raadsel, wat daarmee is gedaan. In elk geval zullen deze walsen nu onder Nederlands beheer spoedig hun grote nut kunnen bewijzen, ook ten behoeve van de bevolking.

Natuurlijk hebben ook opzettelijke versperringen en vernielingen de opmars vertraagd, maar deze zijn van veel minder betekenis. In totaal zijn in West-Sumatra enige duizenden bomen over de weg gelegd en de oprukkende troepen kregen er op het laatst grote handigheid in deze obstakels op zij te schuiven. Meestal werd er een touw om de stam gebonden, zodat een carrier of een truck de versperring gemakkelijk kon wegtrekken. De enkele valkuilen in de wegen veroorzaakten een groter oponthoud; ze werden zo mogelijk dadelijk dichtgeworpen of, indien ze te groot waren, voorlopig overbrugd.

DE troepen van de U-brigade zijn in twee groepen opgerukt om Fort de Kock te bereiken.

De ene groep stootte direct door naar de Anai-kloof, waar hun echter een halt werd toegeroepen omdat de grote brug over de kloof, door de terugtrekkende T.N.I. opgeblazen was.

De andere groep rukte langs een omweg naar Fort de Kock op, rond het grote meer van Singkarak. Rondom het meer van Singkarak werden de plaatsen Loeboek Soelasih, Solok, Singkarak Moeko-Moeko en Padang Pandjang bezet.

VAN Padang Pandjang, waar inmiddels ook de oprukkende troepen via de Anai-kloof gearriveerd waren, volgde de tocht naar

de Republikeinse hoofdstad van Sumatra, Fort de Kock en verder naar Pajakoemboeh. Ook de plaats Fort van de Cappel werd bezet en van Solok uit bereikten de Nederlandse troepen Sawah Loentoeh.

Later werd de republikeinse aanvoerhaven Pakembaroe aan de rivier de Siak bereikt en van Fort de Kock ging het naar het Noorden.

De toestand

De toestand in deze nieuw-bezette gebieden is zo, dat elke werkelijke regering zich er over zou schamen. Over het algemeen staan de rijstvelden er goed bij. Niettemin is de bevolking arm, want een groot gedeelte van de rijst en ook van de andere producten werd door de republikeinse autoriteiten en de TNI opgeëist. Dit was dan nodig voor de voortzetting van de strijd, „voor de vrijheid van het land”, waar ieder aan mee moest helpen. Op de meeste plaatsen waar de Nederlanders kwamen bleek de bevolking grotendeels weggevlucht.

Een beeld zoals men overal aantreft. Zinloze rampok; vernieling; gaten in en bomen over de weg, maar waar een spoedig herstel van deze vernielingen ook een levensbelang voor de bevolking betekent, werken zij geheel vrijwillig met de Nederlandse militairen samen. De genisten nemen uiteraard het zware werk voor hun rekening.

Tinus Herner uit Leiden heeft het druk met zijn bulldozer om de gaten te dichtten.

Te lang had zij bloot gestaan aan de leugenachtige propaganda van de republiek over de aard der Nederlanders.

Maar al gauw werd in de kampongs rondom de steden de ware houding van de Nederlandse troepen bekend en het duurde niet lang of overal keerde de bevolking naar haar woonplaatsen terug.

De gezinnen, die langs de wegen trekken, al hun goederen in een slendang op de rug of in een mand op het hoofd met zich meevoerend, vluchten niet meer verschrikt weg als er plotseling een aantal legerauto's over de weg komt aanrijden. Ook de kinderen hadden weldra hun vrees overwonnen en roepen nu enthousiast „Tabeh Toean”. En de Nederlandse soldaat, hoe ruw en rauw hij soms ook kan zijn, toont tegenover het verwaarloosde Indonesische kind toch dadelijk zijn goed hart.

Er is een klein deel van de bevolking dat er vrij goed uitziet maar een groter deel is arm en vermagerd en loopt in lompen rond. De ledematen zijn dun, de wangen ingevallen en velen lopen met zweren rond, die soms jaren oud zijn en maar niet genezen willen, tengevolge van vitaminen gebrek. Toch zijn er dokters en ziekenhuizen in de republikeinse steden, maar daar kon het arme bevolkingsdeel niet behandeld worden, want

31 JANUARI

Beatrix

BEATRIX, het oudste prinsesje van het Koninklijke vierstal, Trix, zoals zij door haar ouders wordt genoemd, viert op 31 Januari haar twaalfde verjaardag. Dat is de leeftijd waarop je zagezegd, tot de groten gaat behoren. Immers, dan ga je van de lagere school af en ga je je voorbereiden op het volle leven.

Beatrix, de twaalfjarige, bezoekt nu nog een moderne school, de „werkplaats van Kees Boeke” in Baarn, waar zij met haar zusje Irene het onbezorgde kinderspel van spelen en leren beoefent. Vrij en blij zoals het een normaal jeugdig kind betaamt, onbewust van de wellicht grote en grootse taak die haar als oudste prinsesje zal wachten.....

Wij wensen prinses Beatrix een vrolijke verjaardag en hopen dat zij nog lange jaren zal mogen genieten van een onbezorgde jeugd. Zij is nog zo jong.

Moge zij verder opgroeien in een onbezorgde tijd. De jeugd heeft hier recht op. Ook Beatrix, onze „Trix”, omdat zij tot de Nederlandse jeugd behoort.

Dat is onze wens op haar verjaardag. De wens van de jongeren van Nederland.

„tida bisa, saja miskin” het ging niet omdat ze geen geld hadden. Nu worden binnenkort poliklinieken geopend, ook voor de arme patiënten.

In vrijwel alle plaatsen zijn de ambtenaren van het Tijdelijk Bestuur weer aan het werk getogen. Zoveel mogelijk worden bij de bestuursregeling de vroegere republikeinse ambtenaren, voor zover zij aanwezig zijn en er geen overwegende bezwaren tegen ze bestaan, weer ingeschakeld.

In sommige plaatsen was al dadelijk het normale leven weer in volle gang. Padang Pandjang bijvoorbeeld is onbeschadigd en de bevolking is óf in de stad gebleven óf kort na de bevrijding nagenoeg voltallig weer teruggekeerd. De toko's zijn weer geopend, al hebben de winkeliers, zoals overal elders voor het merendeel Chinezen, weinig ter verkoop aan te

(lees verder pagina twee)

....., ik ben ex-Republikein"

BLORA

W E zouden ook kunnen zeggen: „De stad van de mannen van Ome Kees”, maar waarom zouden jullie allemaal direct de bijnaam van de bataljonscommandant, luitenant kolonel Schilperoord, moeten weten? Maar dat is Blora, waar de bevolking al weer terug is en de werkwilligen zich dagelijks bij tientallen staan te verdringen voor het bureau van de controleur BB. Colcer (vroeger in Brebes) en elkaar de krantjes met het laatste nieuws en foto's van onze koninklijke familie uit de handen rukken.

En dan moet ik weer denken aan vanmorgen, toen ik daar tussen al die mensen voor het controleurskantoor ineens een stokoud mannetje ontdekte met een paar medailles op de borst. Toen we er op afgingen salueerde hij beverig en zei: „Sersan Mangondjojo, toean.” en tegelijk reikte hij ons zijn pensioenboekje. Daar stond in, dat de in 1870 (!) geboren KNIL sergeant Mangondjojo gepensionneerd was in 1905.

De Opmars naar Fort de Kock

(vervolg van pagina 1).

bieden. Ook het spoorwegpersoneel is weer aan de slag en de trein naar Solok rijdt weer elke dag, zij het nu onder militaire bewaking.

Solok is nog een verlaten plaats, waarvan de bevolking de omliggende heuvels in gebracht is en nu onder druk staat van de gevluchte republikeinse bendes. Maar langzaam aan druppelt ook hier het volk weer de kota binnen.

Fort de Kock, de voormalige republikeinse hoofdstad van Sumatra, heeft, evenals enkele kampongs langs de weg naar deze stad, zeer veel te lijden gehad van de verschroeide aarde-politiek. Talrijke gebouwen, zoals het postkantoor, de bioscoop, de T.N.I.-kazernes, het radiostation, enige drukkerijen en een groot aantal huizen zijn in vlammen opgegaan. Ook de elektrische centrale is niet gespaard gebleven, doch men hoopte deze binnen enige dagen toch gedeeltelijk weer in gebruik te kunnen nemen. De stad en de gespaard gebleven huizen maken een buitengewoon verwaarloosde indruk. In de woningen van de T.N.I.-officiëren lag het stof duimendik op de richels, op de kasten en de lampen. Spinnen- en stofwebben hingen in de hoeken en de kleur verf op de muren was door de vuile strepen bijna niet meer te zien. Men vraagt zich af hoe het mogelijk is, dat hier enigszins ontwikkelde mensen in geleefd hebben.

Ondanks de branden zijn de Chinezen in de stad gebleven en ook de overige bevolking is vrijwel geheel teruggekeerd. De huizen die leeg bleven bleken bij onderzoek vrijwel alle aan republikeinse ambtenaren en T.N.I.-officiëren te hebben behoord. Op de passagier in Fort de Kock heerst weer leven, maar er is onzekerheid over het betaalmiddel. De bevolking gebruikt nog het Ori geld, maar de militairen betalen met hun guldens, die natuurlijk veel meer gewild zijn.

Terwijl de mensen zich verdringen op de stoep van het controleurskantoor te Blora, reikt de controleur Solcer (links) krantjes uit aan hen. Rechts politie-inspecteur Johann.

Nu, na al die jaren, van Jappen, extremisten en communisten, stond hij daar, 78 jaar oud en kwam zijn diensten aanbieden, want de „Blanda's” waren weer terug! Op zijn borst prijkte het Atjehkruis (twee keer) en de medaille voor twaalf en een half jaar trouwe dienst.

Verwonder 't u zich nog, lezer, dat wij ontroerd waren? Ook politie-inspecteur Johann uit Semarang is hard aan het werk met zijn politiemensen. „Ik heb er al verschillenden van de TNI bij me gehad, die kwamen vragen of ze bij de politie mochten komen werken, want voor de TNI waren ze ook maar gedwongen en zonder eten en altijd onzekerheid was ook niks gedaan.”

Dan rijden we het stadje in, waar op de pasar alweer een kakelende menigte bijeen zit en waar een KNIL-sergeant door de „beachmaster” aan de bevolking vertelt, dat er om zo en zo laat uitdeling van rijst is en dat er morgen in dat en dat huis een polikliniek voor de bevolking zal worden geopend.

En we rijden langs enkele vernielingen, waar al weer hard gewerkt wordt onder leiding van een commandant van de republikeinse spoorwegen, die zich de eerste dag al aanmeldde. Het puin en de rommel wordt opgeruimd.

„Over niet te lange tijd rijden we weer”, vertelt ons bij het station een (ex-republikeinse) lijnopzichter. Bij de LTD, die zijn tenten heeft opgeslagen in de Chinese school, wordt ook hard gewerkt. Daar wordt de motor van een tank even door een nieuwe verwisseld. Een reuze karwei, maar een paar Indonesische monteurs helpen mee. „We hebben ons direct gemeld, meneer, toen de Hollanders kwamen”, vertelt er een. En zo rijden we door, overal is bedrijvigheid, de toko's zijn weer open en de MP patrouilleert door de straten.

Dat is Blora in een paar schetsen. Opgevoelde militairen en BB en politie en goedwillende Indonesiers slaan gezamenlijk de hand aan de ploeg om er weer wat van te maken.....

VORMINGSCENTRUM MEDAN

Militairen, die een der ondervolgende cursussen te Medan volgden of daarvoor inschreven, worden verzocht uiterlijk 10 Februari a.s. aan het hoofd vormingscentrum Majoorstraat no: 7 Medan te melden of zij de cursus wensen te vervolgen:

Middenstand
Engels beginnelingen
Nederlands
Autotechniek.

Commandanten en hoofden van Diensten worden verzocht hieraan bekendheid te geven.

MET DE „RODE DUIVELS” DOOR TAPANOELI

Waar kilometers meters worden

„Ja, ziet u, kapitein, ik wilde eergisteren eigenlijk ook al m'n olie verversen, maar er is weer niets van gekomen. Gisteren zaten we in u weet wel, en daar was ook niets, dus als we vanavond nu daar aankomen, moet ik wel even een half uurtje tijd hebben om die zaak even na te kijken.....”

Kapitein M.A. Hak, een der convooi-commandanten van de 33ste compagnie Aan en Afvoer Troepen, glimlacht begripend. Deze dagen wordt wel het uiterste van zijn mensen en hun materiaal gevergd. „De rode duivels” — zoals zo nu al genoemd worden naar hun vuurrode „Dodge's” — zijn dagelijks weerkerende gasten in het gebied van Siantar naar Tarotoeng en verder. Van de Negara Soematera Timoer uit brengen deze „rode duivels” bijna dagelijks benzine, voedsel en munitie voorraden naar het nieuw bezette gebied van Tapanoeli. Van Tarotoeng uit, zorgt het B peloton voor verder vervoer naar de havenstad Sibolga aan de westkust en zelfs naar het bijna 100 km zuidelijker gelegen plaatsje Padangsidempoean.

De jongens van de A.A.T. kunt u, net als zovele dikwijls ongenoemde wapenbroeders van andere speciale dienstvakken, overal aantreffen waar hun collega's infanteristen zijn. Zij zijn niet minder hard nodig dan de patrouillerende infanteristen.

Dat de schrijver hen hier even voor het voetlicht haalt, doet ons genoeg.

In Siantar trof ik een dezer dagen een convooi aan, dat juist op weg ging naar het nieuw bezette gebied. Ik vroeg een lift, en natuurlijk klopte dit vrijwel onmiddellijk. „Zoek maar ergens een gemakkelijk plaatsje, nodigde kapitein Hak mij uit.” en geef een schreeuw als je er weer uit wilt.

Met dat schreeuwen is het nogal losgelopen, want in principe voelde ik er niet zo veel voor om midden in het nog niet geheel gezuiverde gebied uit te stappen.

Bepaald licht zijn de opdrachten niet, welke deze chauffeurs van de 33ste AAT hebben te vervullen. In dit convooi trof ik een oude bekende, soldaat Piet de Groot uit Leiden, die mij royaal een plaats in de cabine van zijn Dodge drietonner aanbood. Piet was vroeger — dus vóór hij in begin '46 als oorlogsvrijwilliger naar Indonesië vertrok — slagersknecht

ergens in zijn mooie Leiden. De motor trokken hem blijkbaar onweerstaanbaar aan en hij trachtte een plaatsje te veroveren als chauffeur bij zijn onderdeel van de Stoottroepen, waarmee hij naar Indonesië vertrok. Enige maanden van theoretische en praktische opleiding, ook nog in Engeland voortgezet — volgden. Pas in Indonesië was Piet een der eersten, die slaagde voor het rijexamen.

Sindsdien heeft Piet op bijkans alle typen motorvoertuigen van het leger gereden. In Priok en Batavia reed hij

in een vijftons GMC rond; toen ik de eerste maal in Medan arriveerde, kwam hij ons convooi op de motorfiets begeleiden; tijdens de vorige acties was hij ingedeeld bij de 1e veldcie genie en reed hij een „bulldozer” dwars door het brandende dorp Seriboe Dolok op de Karohoogvlakte.

Nu rijdt hij weer door de Bataklanden op zijn truck, waar hij 2.500 liter benzine in vaten op vervoert, of voeding, of munitie of baileymateriaal. Ruim tweehonderd km per dag. En de volgende dag weer terug om nieuwe materialen op te halen en weer naar het Tapanoelische te brengen.

Piet de Groot is nu ook een der „Rode Duijvels”, net als Wout Ruyter uit Papendrecht, Jan van Gils uit Breda en die tientallen anderen, die mee hielpen de „Rode Duijvels” ook in het nieuw bezette gebied zowel bij de troepen als bij de verwonderde burgerij, een naam te bezorgen, die een ieder bij het horen van deze naam doet zeggen: „Onze AAT..... zo!”.

B.H.

Na gescreend te zijn, bleef de republikeinse „politiemacht” in Rantau-Prapat in functie. Daar deze „agenten” niet te onderscheiden waren van gewone burgers, doordat ze geen uniform hadden, werden ze door de staatspolitie van de Negara Sumatera Timoer „aangekleed”. Een sectie ontvangt les in de beginselen der schone exercitie-kunst!

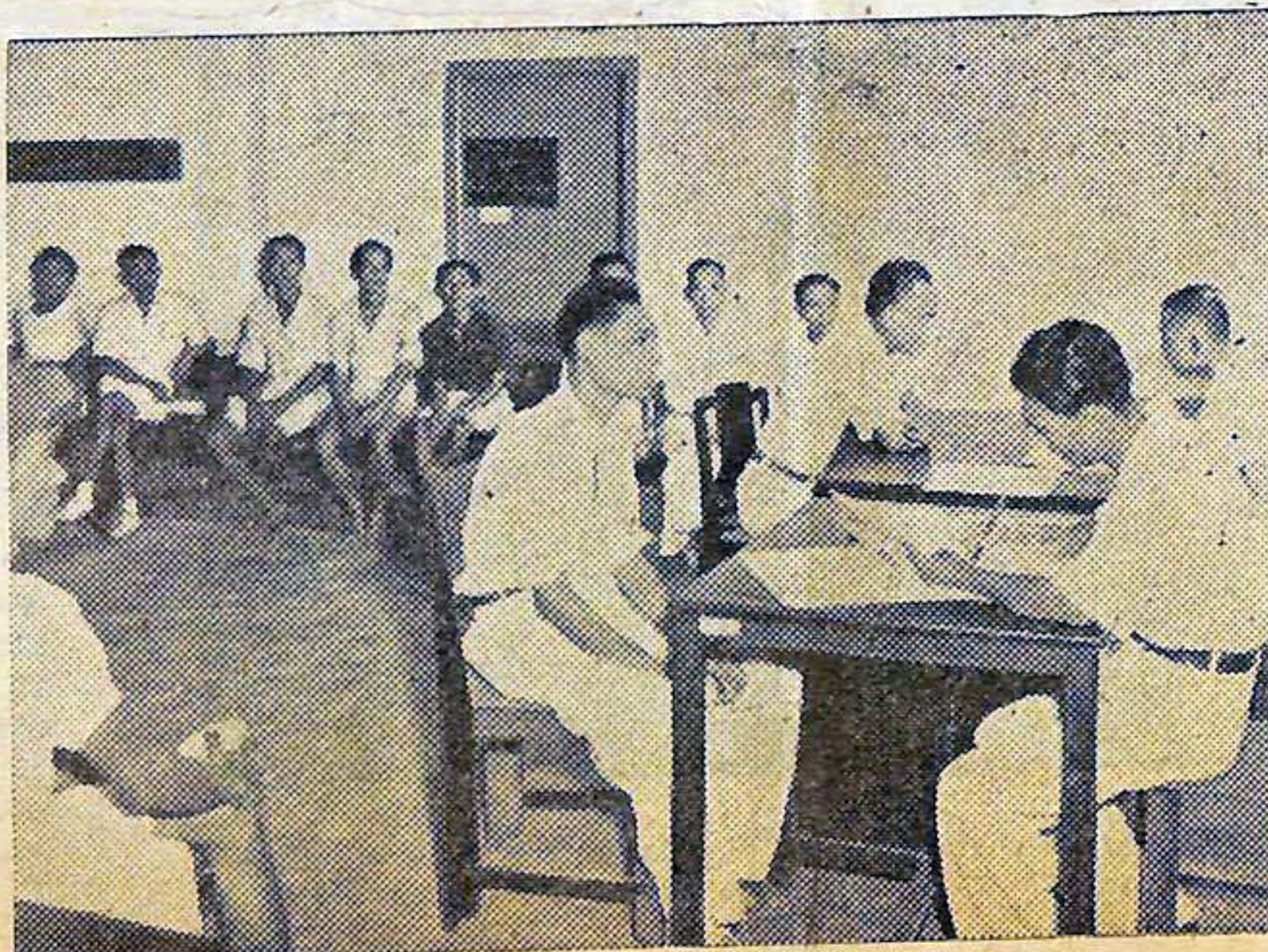
De voedselsituatie in Blora was bij de aankomst der Nederlandse troepen zo slecht, zodat niet op de convooien kon worden gewacht. Per vliegtuig wordt dus de bevolking van het hoogst-nodige voorzien.

In het voormalige republikeinse hospitaal van „Wing-foot” in Z. Asahan werd een „staalkaart” van menselijke ellende aangetroffen. Op de foto een totaal verkommerd moedertje van 25 jaar met haar kindje van vier maanden, dat een gewicht van vier pond had.

rechts:

Op het kantoor arbeidsbemiddeling van het departement van Sociale Zaken lieten vele ex-republikeinse ambtenaren zich inschrijven. Opbouwen is nu de leus!

Links:

Erfenis van republikeins wanbeheer..... Stapel na stapel republikeins en Japans bankpapier, dat in diverse kantoren werd aangetroffen, wordt als waardeloos stookmateriaal naar de staatspoorwegen gebracht.

Uitdeling van kains aan een groep ongelukkige Chinezen, die door de republikeinse strijdkrachten aanvankelijk waren weggevoerd, maar die door de snelle opmars der Nederlandse troepen werden ontzet. Deze groep van 500 Chinezen keren weer naar Djokja terug.

VAN
HIER

EN
GINDS.....

De duif en de doffer

Een doffer en een duif vlogen een eindje met elkaar op. „Waar woon je?” vroeg de doffer, die de duif erg aardig vond. „In de Sint Laurens-toren in Rotterdam” antwoordde de duif, die de doffer ook aardig vond.

„En jij?”

„Ik in de Sint Jacobstoren in den Haag”, antwoordde de doffer en vervolgde:

„Zeg, kunnen wij niet eens een afspraakje maken?”

„Graag”, zei de duif en zij bloosde en koerde van genoegen. „Laten we zeggen Zondag om drie uur bij jou”, zei de doffer.

Aldus werd afgesproken. Al om half drie zat op die Zondag de duif op haar toren haar veren glad te strijken en uit te kijken.

Maar wat er ook kwam, geen doffer. De duif was vreselijk teleurgesteld. Maar ze wachtte zoals het een goede duif betaamt.

Eindelijk om half acht kwam de doffer aanzetten.

„Waar bleef je toch zolang, ik wacht al van drie uur af?”, koerde de duif een beetje boos maar toch blij.

„Nou ja, stil maar”, zei de doffer, „het was zulk mooi weer dat ik maar ben komen lopen...”

(De Prinsestad)

Belachelijke uniform...

In het strafregister van een Franse militaire school kan men lezen: „Korporaal zus en zo: vier dagen kwartierarrest op bevel van de adjudant van de week. Droeg een zo belachelijke uniform zodat hij er uitzag als een officier.

(L'aube)

Zo is het leven...

In een restaurant te New York is men uiterst beleefd tegen het bedienend personeel want hier circuleert het veelzeggende grapje: „Snauw de ober niet af. Volgende week kan hij je sergeant zijn...”

UI OM.

Oude Engelse militairen die in Egypte hebben gediend, zijn niet verbaasd door het pak rammel, dat koning Farouks leger in de Negeb heeft gehad, zo lezen we in News-Chronicle. De dienstplichtigen, die de meerderheid van dat leger uitmaken, zijn goeddeels analphabetische boeren zonder begrip van discipline. Velen, die uit Boven-Egypte komen, kunnen rechts en links niet uit elkaar houden en worden daarom gedruild met een ui in de ene en knoflook in de andere hand. De sergeant-majoor vindt het namelijk veiliger „Ui om!” en „Hoofd der kolonne knoflook!” te roepen dan verwarring te riskeren die op de normale commandowoorden placht te volgen.

Een auto-ongeluk

„Wie heeft het nummer van de wagen opgenomen die deze man heeft overreden”, vroeg een M.P.-er aan de omstanders. „Wacht even M.P., wacht even”, wuifde de het op de grond uitgestrekte slachtoffer. „Ik wilde de straat oversteken toen die chauffeur plots stopte en vriendelijk met zijn hand wuifde dat ik kon oversteken. De schok was voor mij te groot en ik stortte neer...”

(Ronde Tafel)

Nieuws uit Nederland

JANUARI is altijd een koude en natte maand in Holland. Een maand, waarin men zakdoeken zo groot als servetten bij tientallen gebruikt en waarin de dropfabrikanten, de doktoren en de apothekers in hun handen wrijven. En ditmaal niet alleen van de koude. De griep of deftiger: influenza, soms een onschuldige, maar altijd een hinderlijke kwaal, heeft ook nu weer haar intrede gedaan in de lage landen. Officieel spreekt men zelfs al van een griep-epidemie die zich gaandeweg over Nederland verspreidt. Volgens Aneta heeft deze hinderlijke ziekte evenwel nog geen kwaadaardige vorm aangenomen, alhoewel er toch enige gevallen met dodelijke afloop zijn voorgekomen. In het zuiden des lands waar de epidemie is begonnen, is zij thans nog het hevigst. Het noorden, met uitzondering van Friesland, komt er nog steeds goed vanaf. Hier zijn de griepgevallen het minst in aantal. Zoals de lezer weet, was de griep (influenza) voor 1890 nog niet als zodanig herkend. In 1918 heerste er in Nederland de zeer gevreesde „Spaanse Griep”, die zeer vele slachtoffers heeft geëist. Later in 1947 heerste er wederom een uitgebreide griep-epidemie waarvan het „actieveld” zich zelfs uitstreckte over Zweden en Engeland. Nu is Nederland dus weer griep-erig. Ter geruststelling zij vermeld, dat de wetenschappelijke deskundigen hebben verklaard dat er geen gevaar bestaat dat deze huidige epidemie een ernstige vorm zal aannemen.

Tegelijkertijd wordt uit Ymuiden gemeld, dat er aan de Nederlandse kust een zeer hevige storm woedt. Zo zelfs dat de loodsdiensten bij Ymuiden en Hoek van Holland zijn stilgelegd. En dat wil wat zeggen als de loodsboot niet uitvaart. Alhoewel een storm beangstigend kan zijn, zou deze wel eens de millarden griepbacillen over de grenzen kunnen blazen, aldus een „deskundige” kennis van uw kroniekschrijver. Weg is weg, zegt kennis en wat onze oosterburen er mede willen doen, moeten zij weten. Doorgeven maar, zei toen een kennis van die kennis van ons.

Het dierenpark in Valkenburg heeft een ruilhandel gepleegd met een dergelijk etablissement in Moskou. Valkenburg had vijftien bavianen over

en Rusland geeft hiervoor dertien Russische poolberen, kamelen, herten en andere dieren. Hoewel kennis niet onsympathiek staat tegenover deze ruilhandel, piekert hij over deze... en andere dieren. „Knul” zo zei hij nog vanmorgen tegen me, „als er maar geen paard van Troje bij is”. Hij wel. Ik laat hem maar in de waan dat Troje in Rusland ligt.

Vol verwachting klopten vele harten in Nederland toen — veel later dan werd verwacht — het K.L.M.-toestel de FRANEKER op Schiphol landde. Evenals de TILBURG, waarmee het gelijktijdig uit Batavia vertrok, zou de Franeker post meebrengen. En het klopte safe: Het toestel vervoerde drieduizend kilogram poststukken.

Wanneer gezagvoerder van Mossel terugkomt met een dergelijk klussie post voor onze lezers, mag hij op de redactie een borrel komen halen. Ook de andere gezagvoerders zijn van harte welkom. Niet dringen, heren...

De beminnelijke schurk Joseph Schreieder, die tijdens de oorlog leider was van de Duitse contra-spionagedienst in Nederland, hoorde op 21 Januari 15 jaar gevangenisstraf tegen zich eisen. Schreieder heeft veertien Nederlanders zonder enige vorm van proces in April 1945 laten executeren als repressaille tegen een sabotagegeval in Grangrijp (Groningen). Zo vergaat des werelds heerlijkheid. De ene dag dictator, de andere dag een nummer.

Zij het op geheel andere wijze en onder andere omstandigheden werd ook aan het werkzame leven van Koos Vorrink, de voorzitter van de Partij van de Arbeid, tijdelijk een einde gemaakt. Zo de lezer weet, vloog de heer Vorrink met een toestel van de Aero-Holland met een regeringsopdracht naar Denemarken. Het toestel stortte hier neer en hierbij werd Vorrink zwaar gewond. De doktoren van het Nyköping-ziekenhuis, waar hij wordt verpleegd, verklaarden dat de patiënt het naar omstandigheden goed maakt en dat de heer Vorrink na zijn genezing wederom normaal aan het werk kan gaan.

En dit is weer alles voor deze week.

**

Malang dankt met Oliebollen

Een gemotoriseerde oliebolleakraam, uitgerust door de vrouwen uit Malang, gaat de posten af. Ziehier een stel smulpapen uit Toeren (O-Java).

RIDDER der 4de klasse in de Militaire Willemsorde

Wilhelmus, Jacobus de Bruin, korporaal K.L., ingedeeld bij 3—2 R.I. wegens het zich in de strijd onderscheiden hebben door uitstekende daden van MOED, BELEID en TROUW, door in de maand Augustus 1947 tot drie maal toe bewijzen te hebben geleverd van menslievendheid en onverschrokken moed.

Tevredenheidsbetuigingen

Aan de volgende militairen zijn door Z.E. de Legercommandant tevredenheidsbetuigingen toegekend:

Kapitein R.C. Reuhl, Artillerie K.L., Korporaal J. Marijs, 2—8 R.V.A., Korporaal H. Broomans, Geneeskundige Dienst K.L., thans ingedeeld bij het 3de-Garde Regiment Jagers, Soldaat 1ste klasse N. Roorda, 12de Genie Veldcompie, de soldaat J.M.C. van Ham, 2—3 R.V.A. en soldaat G. H. Morre 12de Genie Veldcompie (gereguleerd), allen wegens persoonlijke bewijzen van moed en offervaardigheid.

Bronzen leeuw

Kapitein Fr. J.L. in den Bosch, K.L., 5—9 R.I. voor zijn dapper optreden in een gevecht op korte afstand met de Duitse overweldiger in het tijdvak van 10 Mei 1940.

Vliegerkruis

Kapitein-Vlieger Fr. G.B. Droste, 2 V.B. Andir. voor zijn onverschrokken optreden in de strijd tegen vijandelijke Duitse vliegtuigen in het tijdvak van 10 Mei 1944/0.

de heer J.J. Mulder, in 1940 reserve 2de luitenant-vlieger M.L., thans employe bij de K.L.M. eveneens voor zijn onverschrokken optreden in de strijd tegen de Duitse vliegtuigen.

Kruis van verdienste

Eerste-luitenant P. Huiskes, 4—1 R.I. toegekend wegens zijn verdiensten in de strijd tegen de Duitse overweldiger en het beleidvol voorbereiden en uitvoeren van een plan tot ontsnapping uit bezet Nederland.

Wij lezen voor U

Balpunt of geen balpunt?

Er zijn veel discussies ontstaan rondom het gebruik van de bekende balpuntpennen. U kent deze wel. Het zijn vulpennen waar de schrijfstift wordt gevormd door een kogeltje en inkt door een kleuren pasta. Afgezien van het feit of zij wel dan niet deugdelijk zijn is er een vraag ontstaan of deze pennen mogen worden gebruikt om officiële stukken te tekenen.

In het militaire vakblad: „De Militaire Spectator” vonden wij de volgende zeer duidelijke legerorder:

Nr. 269 L-LM — Gebruik van kogelpuntpennen (ball-pointpennen)

Aangezien is gebleken, dat het gebruik van zogenaamde kogelpuntpennen (ballpointpennen) aanleiding geeft tot bezwaren omdat het daarmee vervaardigde schrift na verloop van tijd verbleekt of zelfs geheel verdwijnt, acht ik het noodzakelijk dat het toepassen van dit schrift in alle stukken wordt nagelaten. Het gebruik van deze pennen in de militaire administratie en briefwisseling wordt mitsdien **VERBODEN**.

„STICHTING PA van der STEUR”

Uitgehongerde kinderen, zoals zij werden aangetroffen in Blora. Het verhaal van de bevrijding van Blora kunt u lezen op pagina twee. Vele foto's zijn daar gemaakt. En bij deze foto luidde het verhaal, dat deze kinderen geheel alleen werden aangetroffen. Hun ouders waren dood..... Zij kregen voedsel van de Nederlandse troepen. Zij zullen misschien straks ook verder worden geholpen en wellicht naar de stichting van Pa van der Steur worden gestuurd.

Weeskinderen..... Ook aan ons de taak, de stichting van Pa van der Steur te helpen

ZOALS PA HET ZEI

ALS ik binnenkom in de stichting, zie ik enkele kinderen zitten in de verbrande raamkozijnen. Hun groet is: „Dag OOM!” Temidden van de verwoeste huizen en lokalen spelen ze daar; Menadonese, Ambonnesen en andere kinderen, eens opgenomen in het tehuis. De grote liefde van Pa van der Steur heeft hen gevonden. Hij is gestorven in Sept. 1945. Maar zijn geest leeft voort. Zij heeft beslag gelegd op hen, die nu met de leiding van het gesticht belast zijn. Zij doen het graag. Bij al wat ze willen doen, is er voor hen maar een vraag: „Wat zou Pa gedaan hebben in deze omstandigheden?”

Dan slaan ze de brieven na, die hij geschreven heeft. En een van deze brieven, geschreven enige tijd voor zijn dood, heeft hen ook het antwoord gegeven, wat ze moesten doen, toen de Republiek werd uitgeroepen. Wegtrekken met al die kinderen, of blijven en rustig afwachten, wat er met hen zou gebeuren. Pa van der Steur heeft het geschreven aan Ds. B. Keers in 1942, ongeveer een jaar voordat hij geïnterneerd werd door de Japanners: „Ik zou gaarne willen, dat ons gesticht bleef in Midden-Java voor alle hulpbehoevende kinderen van verschillende landaarden, het scheepske onder Jezus' hoede met de kruisvlag hoog in top. Wat blijvend zal zijn, zal God beslissen”. Toen de moeilijke tijden kwamen, hielden allen zich vast aan deze woorden van Pa, en bleven in Magelang. Pa zei het zo, en daarom vertrouwden ze er op, dat het goed zou zijn.

Tijdens de Republiek

Juffrouwe E.L. Tangkau, de tegenwoordige directrice, is zelf pupil geweest van Pa. Zij laat mij een foto zien, waar hij op staat, terwijl hij spreekt voor de radio in Soerabaja over zijn werk. Die keer dat hij sprak: „Niet ik, maar mijn werk zij gedacht”.

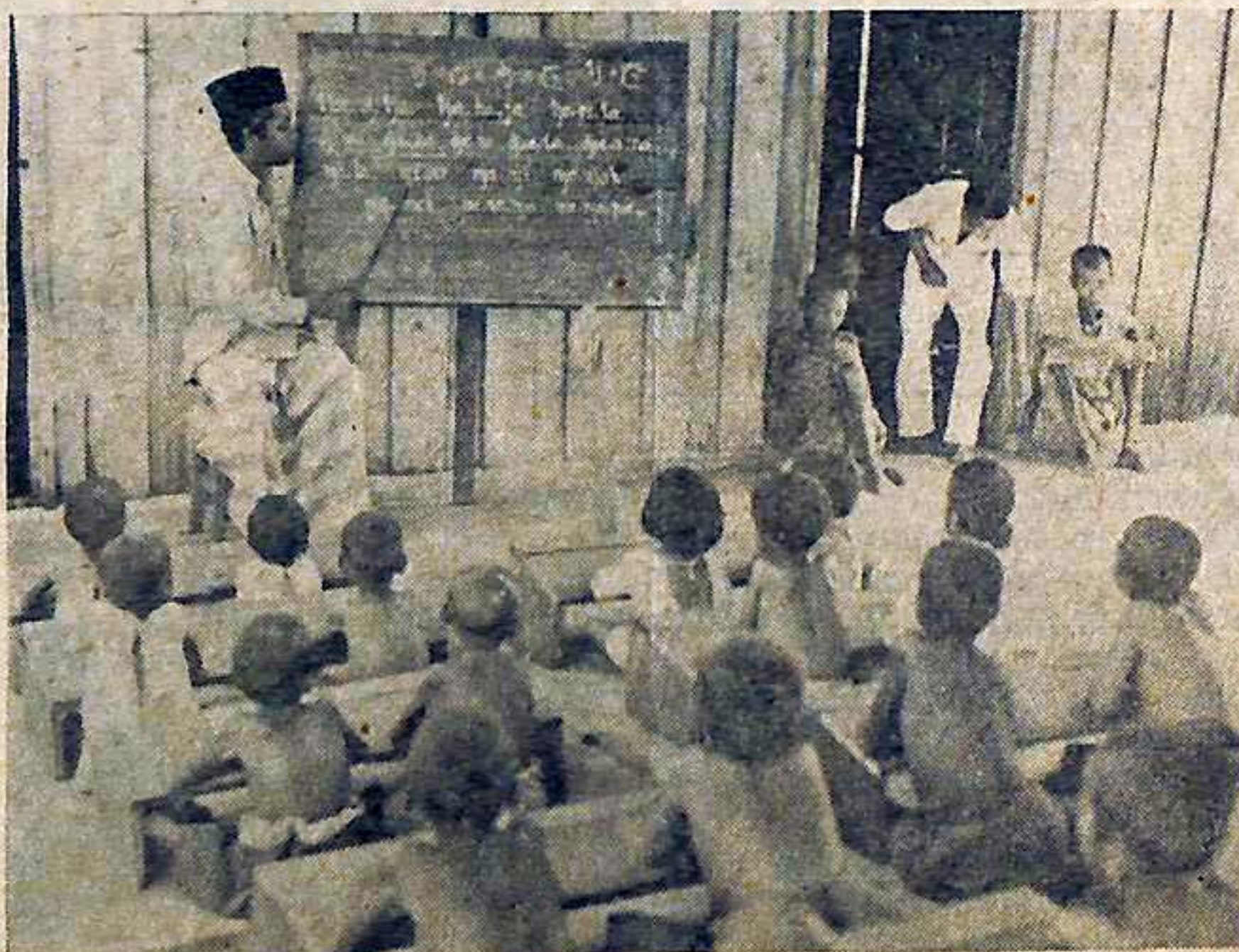
Het werk was voor hem hoofdzaak. Daarom zag hij de grenzen van het geloof voorbij. Hij wilde met iedereen

samenwerken, als dit zijn werk ten goede kwam. Want het resultaat van zijn werk was primair. „Denk niet aan de persoon, maar aan het werk,” was een van zijn uitspra-

ken. De onderwijzer van de MULO-school in de stichting wijst een van de zinnen aan uit dezelfde brief. „Dit was typerend voor hem,” zegt meneer M. Rupupattij: „Ik wil hierbij nog aantekenen, dat er mijnerzijds geen bezwaar zou bestaan, zelfs al hadden we in Magelang een z.g. vrijzinnige predikant, dat deze toch een bestuursfunctie vervulde”. Dat was in de tijd, dat de Jappen dit land hadden bezet. Sindsdien is het alles gegaan, zoals hij het zich had gedacht. De republikeinse tijd kwam, en daarmee werden de zorgen zeker niet verminderd. Het werk ging echter voort. De leiding hield zich ver buiten de politiek. Eén ding was slechts belangrijk voor hen: Hoe zetten wij dit werk voort? Sinds April 1946 ressorteerde het instituut onder het departement voor sociale zaken. Het hoofdkantoor van het Rode Kruis te Djokjakarta gaf zijn volle medewerking. Tijdens de eerste politieke actie van 1947 moesten allen evacueren. De dessa Tonobojo werd hen aangewezen als evacuatieplaats. Daar bleven zij tot October van datzelfde jaar, waarna zij terugkeerden naar Magelang. Bij het nieuwe optreden van de Nederlandse troepen moesten zij weer evacueren. Zo lang mogelijk probeerde de leiding dit uit te stellen, denkend aan de woorden van Pa van der Steur. Toen ze tenslotte toch weg moesten, de bergen in, begon het te regenen. De snelle opmars van de Nederlandse troepen hielp hen echter en zij bleven in Magelang.

Zo goed als alles werd echter volkomen verwoest. Enkele zalen zijn nog bewoonbaar, waar zij kunnen verblijven. Het kerkje werd grotendeels verwoest, maar toch willen ze dit alles niet verlaten. Het is eigendom van Pa. Waarom zouden we weggaan? Het zal alles in orde komen. Veel zal dit besluit van ons vergen, maar we vertrouwen dat alles zich ten goede zal keren. Bewonderenswaardig is dit vertrouwen.

In het verwoeste kerkje ligt een steen gemetseld met de woorden:

Het leven van weeskinderen in Zuid-Asahan. Ook voor deze misdeelde kinderen is er na jaren van ontberingen een betere tijd aangebroken. Hoewel zij de sporen van de doorgestane ellende nog dragen, volgen de kleine bewoners van het armen- en weeshuis nabij Aek Rioeng weer met aandacht de leeslessen van hun onderwijzer.

In Magelang staat de stichting van Pa van der Steur. Nu, na al die jaren van oorlog en verwarring, is het een grote stenen-massa met enkele bewoonbare vertrekken, waar 267 kinderen tussen de puinhopen verblijven. Het prachtige werk heeft sinds de dood van deze grote man voortgang gevonden. Anderen hebben het voortgezet, niet zoals zij het dachten, maar zoals Pa van der Steur het gedaan zou hebben. Zijn geest leeft voort bij hen, in al hun werk voor deze kinderen.

„Eben Haëzer”. Tot hiertoe heeft de Here ons geholpen. Verwoest is het alles; de kinderen spelen in huizen, zwartgeblakerd door het vuur, de werkplaatsen zijn vernield, bedden goed is er niet, de kleding is sober en versleten, de voedselvoorziening blijft ook nog een probleem, hoewel de militairen voor de voeding zorgen, en er zijn vele anderen, die dringend hulp nodig hebben. Lange tijd zal het duren voor alles weer behoorlijk zal draaien, maar met een sterke wil, om alles weer in orde te krijgen, gaan we verder. Nu meer dan ooit. Want allen zijn zij: Steurtjes. En dat wil veel zeggen. Reken je zelf niet, maar geef je volledig voor de anderen. Daarom verlaten de leiders dit werk niet.

Triest voor ons, hoopvol voor hen

In een hoek van het sobere kantoor staat een stoel met de woorden, die boven reeds vermeld staan: „Eben Haëzer”, op de rugleuning. Het is een geschenk van de pupillen op een van zijn verjaardagen. Niemand wil er op gaan zitten. Voor hen is het namelijk, of Pa er nog zit. Hij ziet voor hen uit over deze vernielde gebouwen, over zijn kinderen en geeft hen raad. Allen willen zij verder. Met een moed, die groot is. Het puin wordt geruimd. Alles wordt zoveel mogelijk ingericht, zoals het was. Het ziekenzaaltje „draait” weer, en de kinderen helpen zelf mee. Ik zag hen zitten op de grond, hun eigen kleren verstellend. Omdat ze geen andere kleren hadden, konden ze niet anders doen, dan ze zolang uit te trekken.

Velen van ons kunnen naar hen gaan, om er een voorbeeld aan te nemen. Veel is er nodig. Hulp, ook van buiten. Maar ondanks dat, zullen ze blijven wat ze zijn, en zoals zij zich ook noemen: „Steurtjes”. Zoals juffrouw Tangkau schreef in haar verslag over de stichting:

„Wij hebben steeds getracht in onze kleinheid dit werk van Pa van der Steur staande te houden en het voort te zetten in zijn geest, steeds vasthoudend aan zijn woorden. Dit nu is een stukje zendingswerk van Pa hier in Midden-Java, en Pa was slechts een werktuig evenals wij, in de hand van zijn Zender. We hebben ons door moeilijke jaren heen geslagen en steeds is het ons alsof een onzichtbare hand ons leidt, en wij zijn er van overtuigd, zoals Pa het op zijn sterfbed heeft gezegd, dat dit werk, onder welke omstandigheden ook, voortgang zal hebben.”

Triest en zonder hoop voor een buitenstaander, maar groots voor hen in de roeping. Want in het verwoeste kerkje staan de woorden:

„Eben Haëzer”

GEESTELIJK LEVEN

BIJ HET LEGER TE VELDE

NOG maar amper in Medan teruggekeerd van mijn excursie door Tapanoeli, bereikte mij het dringend verzoek van de redactie: „Waar blijft uw Klewangstukje?” Waarover zou ik dan anders en beter kunnen schrijven dan over het geestelijk leven van onze jongens buiten de „status quolijn”. Ik heb vier weken hun leven gedeeld en ik heb hen kunnen gadeslaan van heel dichtbij. Ik was getuige van hun ijver, hun plichtsvervulling, hun kameraadschap en hun godsdienstzin. Ik heb heus geen behoefte om bij hen in 't gevele te komen, maar in waarheid: ik heb een grote bewondering en diep respect voor deze jongens gekregen en ik voel behoefte dit uit te spreken. En ik heb mezelf gelukkig geprezen in die omstandigheden het instrumentje te mogen zijn, waardoor God bij zijn jongens kwam. Ik doe wildweg enkele grepen uit m'n herinneringen.

In de heilige Kerstnacht lagen de jongens van 5-11 R.I. te Baligé achter hun brens en geweren. Eén van hen merkte de volgende morgen op: „Wij hebben toch een echte Kerstmis gehad. Wij vierden de Kerstmis in het veld”. Hij dacht aan de herders van Bethlehem die des nachts de wacht hielden over hun schaapjes en toen de blijde boodschap van de Engel vernamen. Deze gedachte van die eenvoudige jongen trof me en herinnerde mij aan het bekende kerstlied: „De herdertjes lagen bij nacht — zij hadden hun schaapjes geteld”. Zo hebben deze jongens gewaakt vol zorg voor elkanders veiligheid en in regen en kou eerste kerstnacht buiten huis gevierd.

Ik was op weg naar Sibolga. Kort te voren hadden we nog wat vuur gehad. En dan ineens staan we voor een grote Baily-brug, door rde onvolprezen genie daar aangelegd ter vervanging van de oude brug, die nu beneden in het ravijn bengelt. Op die eenzame plaats midden in de bergen, waar-tussen de peloppers nog vrij rondlopen, staan daar enkele tenten. En dan ontdek ik een dertigtal jongens, een peloton van 4-2 R.I., dat met de bewaking van de Baily-brug is belast. Ik voel een zeker medelijden en bezorgdheid. Maar de jongens vinden het daar heerlijk. Als moderne Tarzans lopen zij daar rond in hun sportbroekje, donker gebruind door de zon. De brede rivier diep onder hen verschaft een heerlijke zwemgelegenheden. Mijn medelijden maakt plaats voor een gevoel van bewondering en van trots voor deze moedige en pientere knapen.

Een week later bezoek ik een compagnie. — ook van 4-2 R.I., — gelegen op de weg naar Sipirok. Wij gaan 20 km het binnenland in over een weg die meer kuilen heeft dan wegdek. Het kost ons twee uur rijden.

17 Km verder het land in ligt nog een groep van hen. Alle bruggen zijn stuk en deze tweede post is slechts te voet te bereiken. Zondagmorgen trekken 15 knapen van de eerste post er op uit om hun kameraden te fourageren. Dit betekent een mars van 34 k.m. het binnenland in over een moeilijk begaanbare weg. Respect en bewondering voor hetgeen deze gewone Hollandse jongens presteren overweldigt me. En het meest merkwaardige is dit: de jongens beschouwen dit alles als de meest gewone zaak ter wereld. Zij weten wat hun plicht is. Zelf praten de jongens met een zekere ironie soms over: „het leger van Jan onder leiding van Piet”. Laat Holland dit

IN DE NABIJE TOEKOMST DE KRANT IN 1974

NIEEMAND twijfelt er aan — zo lezen we in De GROENE of wij leven op het ogenblik in 1949. En het is niet om twijfel te zaaien, als wij u verzoeken u eens voor te stellen, dat het al 25 jaar verder is.

Even de krant „ruiken” ...

Kijk, daar bevindt ge u dan eensklaps in 1974. De maaltijd is voorbij. Terwijl uw vrouw de vatenwas volvoert, zit gij kalm bij de huiselijke haard. Omdat ge een van die rustige burgers zijt, van wie een traditionele literatuur zo graag wil weten, hebt ge uw sloffen aan smoort ge uw pijpje, en neemt ge de krant ter hand. Ge leest. Ja, ge leest, maar intussen zit ge te snuffen en brengt ge van tijd tot tijd maar goed te ruiken wat er staat.

„Vreemd!” zegt de 1948-er in u. Maar hij zou het niet zeggen als hij wist, dat kort geleden een Amerikaans industrieel, die „Black Magic” parfums maakt, een nieuwe manier van adverteren heeft uitgevonden. Deze fabrikant laat n.l. de lezers van zijn advertenties tegelijk zijn producten ruiken. Het is heel eenvoudig: er worden enkele uitgezochte chemicaliën door de drukinkt van de desbetreffende pagina gemengd. En in plaats van slechts te lezen hoe heerlijk „Black Magic” wel is, ervaart de lezer de verrukkelijke kwaliteiten van deze artikelen geheel, door de geuren die uit zijn krant opstijgen.

Het kost een centje extra: 500 dollar per krant per keer. Maar en de fabrikant en de kranten-eigenaren hebben op deze wijze hun omzet aanzienlijk vergroot. Tot zover is dus alles in orde. De techniek maakt er echter een gewoonte van, voort te schrijven; en waarom zou zij bij „Black Magic” stilhouden? Laat ons

de waarheid niet verbloemen: natuurlijk wordt binnenkort hetzelfde procédé ook aangewend voor vis, voor whisky, voor schoensmeer en voor geest-van-zout. Geen macht ter wereld zal dat stuiten. En dacht ge, dat redacties bij hun adverteerders zouden achterblijven? Neen, let maar op! Vóór ge het weet, zijn ook de hoofd-artikelen van toepasselijke geurtjes voorzien.

Snelheid, een kenmerk van deze eeuw.

ER is een troostrijke gedachte: misschien is in 1974 deze uitvinding reeds verouderd. Wij putten die veronderstelling uit het feit, dat onlangs te Princeton (Ver. Staten) een demonstratie is gegeven met het vliegenvlug overseinen van teksten, foto's e.d. Margaret Mitchell's roman „Gone with the wind”, die 475.000 woorden op 1047 bladzijden beslaat, diende hierbij als proefkonijn.

Met een snelheid van dertig beelden per seconde werd iedere pagina streepsgewijze gefilmd, over een afstand van drie mijl per televisie overgebracht op een microfilm, en hierop zeer snel ontwikkeld. Filmen, overbrengen en ontwikkelen eisten tezamen precies 141 seconden. Onmiddellijk daarna werd het filmpje gedraaid; de toeschouwers lazen toen rustig het boek op het doek. Uiteraard zal men velerlei emplot vinden voor dit systeem, dat men de

naam Ultrafax heeft gegeven. In 1974 hebt ge het ongetwijfeld gretig geaccepteerd.

Maar in de eervol beroepen van krantenbezorger, postbode, film-operateur, bibliothecaris en radio-technicus hebben intussen revoluties gewoed. En daar blijft het niet bij. Ook de fotografen zullen de bakens moeten verzetten. Want Amerika heeft de mensheid met nog een nieuwe vaute verrijkt. Zij heet „Xerografie”, droogschrift, en werd een paar weken geleden voor het eerst den volke vertoond door haar geestelijke vader, Chester F. Carlson. Het is gedaan met de eenvoudige box-jes en simpele camera's. Deze ouderwetse instrumenten hebben in het jaar van uw verbeelding het veld geruimd voor apparaten, die in vijf en veertig seconden een foto nemen, ontwikkelen en afdrucken.

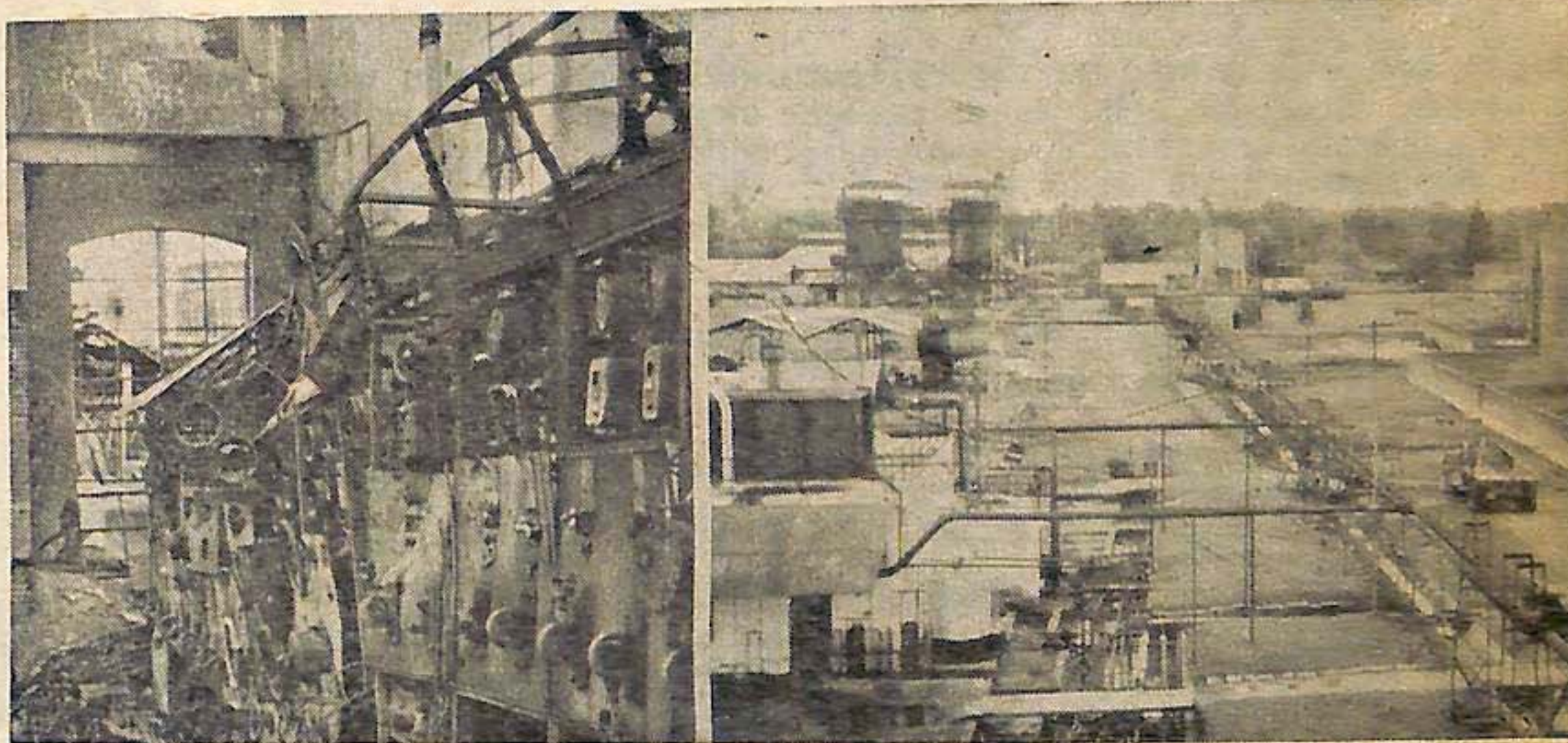
Carlson heeft de normale fotografische plaat of film vervangen door een metalen plaat, die bedekt is met een bijzondere stof, welke in het donker geen electriciteit doorlaat en in het licht wel. De buitenkant van de plaat is geladen met statische electriciteit. Wanneer men haar in de camera zet en daar licht in toelaat, dringt de elektrische lading door de bedekkende stof heen in het metaal, op die plekken waar het licht is gekomen en naarmate dat licht sterk of zwak was.

Om het beeld te ontwikkelen wordt de plaat met een harsachtig poeder bestoven, dat alleen daar blijft kleven waar nog statische lading op de buitenzijde aanwezig is. Men maakt een afdruk door een stuk papier op de bestoven plaat te leggen en het een elektrische lading te geven. Hierdoor gaan de poederdeeltjes over op het papier, en verbinden zich daarmee voorgoed wanneer men het enkele seconden verhit. De plaat kan worden schoongemaakt. Ze is gereed

(lees verder op pagina acht).

Links: de geheel uitgebrande schakelzaal van de grote elektrische centrale van de B.P.M. in Tjepu. Deze vernietigde centrale kon, door middel van stoom turbines een capaciteit ontwikkelen van 2000 kw. per uur.

Rechts: het tankenpark, dat nagenoeg intact is gebleven.

echter nooit smalend zeggen of zelfs maar denken. Hier wordt door de jongens iets groots verricht, waarvan de brave burger zich maar moeilijk een voorstelling kan maken. Met deze jongens behoeft Nederland niet te vrezen voor zijn toekomst. Met droefheid denk ik nog speciaal aan die drie jongens van de 8e Veldgenie, die op 6 Jan. op zo'n tragische wijze om het leven kwamen. Zeker, zij waren overmoedig en onvoorzichtig in hun verlangen om die avond weer thuis te zijn. Nadat zij overal licht hadden gebracht (zij behoorden tot het electromechanisch peloton) werden zij op het Feest van Driekoningen geroepen tot het grote Licht van God zelf. De koningen offerden goud, wierook en

myrrhe. Ook zij moesten een offer brengen om Christus te aanschouwen: het kostbaar offer van hun jonge leven. Hun teveel aan durf en moed moge een stimulans zijn om aan te vullen wat ons aan kracht en doorzettingsvermogen ontbreekt.

Ik deed slechts enkele grepen, zonder de bedoeling ook maar een groep te willen uitsluiten. Ik zou nog kunnen vertellen van de pantserstormers, die zo kordaat en doortastend de bescherming van onze colonne op zich namen, toen deze bij een beschieting tot stilstand kwam en over de toewijding van de A.A.T.-ers, die in dagelijkse convooi-ritten over slechte wegen toch steeds aan het risico van

beschieting bloot staan, maar desondanks hun wielen draaiend houden. Een woord van lof zou op z'n plaats zijn voor de houding van de plaatselijke troepen die in deze actie het eigendomsrecht van derden over 't algemeen zo goed eerbiedigden. Maar dit zij genoeg om iedere kleinmoedigheid en zwartgalligheid van ons verwarder te houden, iedere twijfel ook over de betekenis van onze arbeid. Voor zover het van onze jongens afhangt, kan iedere vrees van ons wegvallen en mogen wij met vertrouwen de toekomst tegemoet zien. Als Nederland zich deze jongens maar waard toont.

G. Wentholt
territ. aalmoezenier.

WESPENNEST BEZOEKT MEDAN

In een der vorige nummers van OPEN VIZIER schreef ik, „maar daarover een volgende keer”. En dat sloeg op de tweede trip van het A.M.V.J. toneelgezelschap uit ons Padang. Deze 2e trip voerde ons Donderdag 25 November naar Medan, Jammer genoeg was het nu niet bepaald een ideaal vliegweertje, want bekant de hele reis vlogen we over en door de wolken heen dat nu niet bepaald ten goede kwam onze magen, want u weet, als men in de wolken of over bergen vliegt, gaat het vliegtuig ieder ogenblik met een knalvaart een verdieping lager en de maag gaat dan een étage hoger zitten.

Gelukkig klaarde het in de buurt van Medan een beetje op en toen we met stijve benen eindelijk op de grond stonden, scheen de zon met volle kracht zodat we maar in de koffietent zijn geslopen. Na een koele dronk stapten we op naar Medan. Tjonge, wat een stad is dat. Paleizen hier, prachtige huizen daar en niet te vergeten, de wegen.

Voor een groot hotel stopten we en het bleek, dat we hier onze intrek in moesten nemen, waar we natuurlijk niets op tegen hadden. We vielen in „Het Grand Hotel Medan” van de ene verbazing in de andere. Toeschietsende bediende's, prachtige badkamers enz. 's Morgens om zeven uur een bescheiden tikje op de deur van je kamer en een stem er achter. „Kam-moe maoe koppie toean?” Ja kijk eens, zulk een bediening ben je natuurlijk in militairen dienst niet gewend en we (althans ik) kwamen pas bij van de doorgestane indrukken toen we al lang en breed op weg waren naar Siantar.

De vorige avond hadden we voor het eerst in de grote A.M.V.J.-cantine in Medan gespeeld. Het Nieuwsblad van Sumatra schreef hierover, o.a. „Het spel was buitengewoon verdienstelijk, er werd met veel elan, enthousiasme en vaart gespeeld. De stampvolle A.M.V.J. zaal heeft hartelijk gelachen en aan 't einde dankbaar geapplaudiseerd. Bravo Padang!!”

VERRE BUURLIEDEN, en goede vrienden.

In een vergeeld blad, (Open Vizier heet het, dat kennelijk de tocht Padang — Medan op z'n minst vijf maal achter de rug moet hebben zodat de datum er een van verleden jaar was), troffen we een aardige reisbeschrijving aan van PULK. Hij, Pulk is afkomstig uit „een wespennest” (een toneelstukje tussen haakjes) en velen onder hebben ongetwijfeld — indertijd — met dit stukje en dus met hem kennis gemaakt. Wij hernieuwen dus even de kennismaking door middel van dit pleegsel van een lid van het Padangse toneelgezelschap en we hopen maar, dat ze over een maandje of zo, over de autoweg, ons nog eens komen bezoeken. Met een toneelstukje.

Met een flinke vaart spoedden we ons Zaterdagmorgen naar Siantar over prachtige wegen en langs schitterende rubberplantage's. Dat het niet alleen in Padang kan regenen ondervonden we hier. In Siantar aangekomen, werden de dames ondergebracht in „het Siantar Hotel” terwijl de mannelijke helft in de „Pasangrahan,” een doorgangshuis voor „beter gesitueerden” hun intrek nam. Blijkbaar hielden zo ons ook voor „beter gesitueerd”, maar enfin je moet slapende honden nooit wakker maken. Na in de A.M.V.J. cantine 's avonds een voorstelling te hebben gegeven, vertrokken we Zondagmorgen naar Prapat, want we hadden elkaar beloofd, „eerst Prapat zien en dan sterven”. Nu, Prapat en het Tobameer hebben we gezien, maar gestorven..... nee, dat zijn we gelukkig niet. Van Prapat, over Siantar, naar Boenoet is nu niet bepaald „een klein rukkie” te noemen en we waren dan ook blij, toen we 's middags om drie uur dat plaatsje in het vizier kregen. Onderweg zijn we nog zo „tussen neus en lippen door”, door het oog van de naald gekropen, want onderweg plotsklaps een knal en on-

ze voorband was niet meer..... Goede raad was duur want we hadden geen reparatiespullen bij ons. Na een kwartier stonden in een rij achter ons diverse voertuigen die echter ook geen spullen bij zich hadden, tenminste, niet de goede. Tenslotte bracht een ongelijk „djeepie” uitkomst en konden we na „een stief halfuurtje” vertraging de tocht voortzetten. In Boenoet hebben we twee uitvoeringen gegeven voor „bersten-de zalen”. Nadat we Dinsdagavond de jongens in het militair hospitaal te Medan hadden laten genieten, was jammer genoeg Woensdagmorgen de tijd van vertrek weer aangebroken. Met een dankbaar hart, een tikje weemoed en een dankbetuiging van de generaal-majoor P. Scholten in ons zak, zijn we ten slotte weer in kampong Padang gearriveerd. Vaarwel Medan. Vaarwel Prapat, zien we jullie nog eens terug.....?

PULK

Verzoekplaten - Programma

„VRAAG & AANBOD”

In dit programma worden op 3 Febr. de volgende verzoekjes behandeld:

Korporaal J. de Klein, No. 26.11.01.11, 9e afd. art. Brastagi op verzoek van zijn vrouwtje, ouders en broer uit Utrecht.

Cor Himmelreich, No. 24.12.24.339 8e cie veldgenie te Poeloeh Brayan op verzoek van de familie Himmelreich uit Alkmaar.

Voor marechaussee 1e klas P. Sulkers, op verzoek van de fam. Sulkers uit Dinteloord (NB).

Soldaat H. L. Filippo, 33ste cie AAT. legerno. 26.12.22.027 op verzoek van de fam. Filippo uit Leiden.

Soldaat 1e klas Karel van de Bergh, 26.02.06.215, staf cie. 4-2 reg. inf. op verzoek van de fam. v.d. Bergh, uit A'dam.

Dhr. J. Rennes, Residentsweg 4 C. te Medan. (eigen verzoek).

Soldaat W.v. Kempen, Mil Hospitaal zaal 6. (Eigen verzoek).

Over Duke Dizzy en Ted

Wij lezen iets over jazznieuws = drie berichtjes (respectievelijk uit Amerika en Engeland), die bij toeval voor onze neus dwarrelden. Kent u uit de langvervlogen tijd, onderstaande namen nog? Tussen haakjes: ook Radio Sumatra heeft, naar ons werd medegedeeld, genoeg van deze plaatjes. Even een briefje en.....

Terwijl Duke Ellington zelf persoonlijke successen oogst in Europa, treedt onder leiding van alt-saxofonist Johnny Hodges, de kleine groep Ellington musici op in New Yorks nergewijk Harlem. Met Johnny spelen in dit sextet nog trombonist Tyree Glenn, die wij enige tijd geleden in ons land hebben kunnen bewonderen, clarinettist Jimmy Hamilton en de rhythm-sectie van het Ellington-orkest. Het ontbreken van een trompet wordt niet als een ernstig gemis gevoeld, te oordelen naar de volle zalen, die de Ellingtonboys trekken.

Dizzy Gillespie is zo langzamerhand de enige door de wol geleverde „rebopper”, wiens populariteit onverminderd voortduurt. Zijn grote band is nog altijd intact en wat meer zegt: tijdens zijn recente tournee in Californië bleek, dat zijn aanhang aanzienlijk is gegroeid in de twee jaar dat hij niet aan de Westkust is geweest.

Ted Heath's orkest handhaaft zich volledig als Englands swingband nummer 1, ofschoon Ted zich genoodzaakt heeft gezien, zijn repertoire te doorspekken met een flinke dosis „Sweet” songs. Het laatste grote nieuws uit het Heath-kamp is, dat Ted heeft besloten mee te doen aan de rumba- en sambamode, die momenteel in West-Europa hoogtij viert. En als Ted Heath iets doet, dan doet hij het ook goed! Ted heeft enkele experts in Latijns-Amerikaanse muziek geëngageerd, heeft hen opdracht gegeven een volledige uitrusting instrumenten aan te schaffen en stelt zich voor, deze muziek te brengen in een stijl à la Stan Kenton. Zo zal dan de kring van Ted Heath bewonderaars, die tot nu toe bijna uitsluitend bestond uit swingfans, worden uitgebreid met de lijders aan sambaitis!

Radio-Medan brengt:

KNIP UIT

Van 13 Februari tot en 19 Februari op de 41,6 en de 60,85 meter band

lunchmuziek; 13.00 klokslag, „van j tot s” een amusements-programma; 13.30 „het onderwerp is de liefde” lichte muziek; 14.00 sluiting; 19.30 muzikale levenswaarden en spreekwoorden; 20.00 een woord van hart tot hart, causerie; 20.15 triangel; 21.00 nieuws van Batavia; 21.10 sportpraatje van kap. de Lange; 21.20 Zondagavond concert; 22.30 sluiting.

Maandag 14 Febr.

19.30 gedeelten uit concerto's en suite's; 20.00 „wist u dat?” causerie van sgt. Burger; 20.15 „swing session”; 20.45 een kwartiertje zang; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 Latijns-Amerika in woorden en muziek; 21.45 ensemble's zingen; 22.00 „als de avond valt”; 22.30 sluiting;

Dinsdag 15 Febr.

19.30 van de poesza's, Slavische muziek en zang; 20.00 causerie: „let op uw saeck”; 20.15 het orkest van de week: Robert Gaden; 20.45 instrumentalia; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 Bonte Dinsdagavondtrein; 22.30 sluiting.

Woensdag 16 Febr.

19.30 ziekenhalfuurtje; 22.00 „Sumatra serenade” verzorgd door Barbara en Chuck Mackenzie; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.10 de Marinierskapel; 21.10 „van en voor de strijdmachten”; 22.00 „avondstemming”; 22.30 sluiting.

Donderdag 17 Febr.

19.30 opening van het programma, speciaal bestemd voor de Nederlandse militairen;

19.32 verzoekplatenprogramma „vraag en aanbod”; 20.00 causerie d.l.c.; 20.15 hersenontspanning; 20.45 vijftien minuten met het orkest van Simon Brehm; 21.00 nieuwsbulletin; 21.10 studio uitzending „Blue stars”; 22.00 uit het repertoire van Lou Bandy; 22.15 vrolijke marsmuziek; 22.30 sluiting.

Vrijdag 18 Febr.

19.00 kinderehalfuurtje; 19.30 sweet music; 20.00 buitenlands weekoverzicht; 20.15 „Bel Canto”, aria's uit opera's; 20.45 Jan Vogels accordeon orkest; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 Mariëff; 22.00 amusement; 22.30 sluiting.

Zaterdag 19 Febr.

19.30 opening, gevarieerd programma; 20.00 ons kort verhaal; 20.15 beentjes van de vloer. 20.45 „filmland” gebracht door het orkest van Peter Yorks; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.10 show parade; 22.30 „negen heit de klok”; 22.15 weekend serenade; 22.30 sluiting.

Memorandum: voor werkdagen begint het radioprogramma om 06.30 met de nieuwsberichten, waarna vrolijke muziek volgt tot 08.00 uur.

Dan zetten we de radio weer aan om 12.00 uur — gevarieerde programma's — om 12.30 het nieuwste nieuws en het allernieuwste om 13.30 uur. Sluiting om 14.00 uur. Een mieters neusje van de zalm hoort u op Donderdag om 12.00 uur, namelijk: boogie-woogie, slow en fox”. En Vrijdag op dezelfde tijd: „swing in the air”, een half uur bestemd voor de liefhebbers van muziek van de elfde muze!

Hier de avondprogramma's:

Zondag 13 Febr.

07.00 nieuws uit Batavia; 07.10 Zondagmorgen zonder zorgen; 07.40 twintig minuten zang (vrolijke); 08.00 programma parade; 08.30 Zondagochtend concert; Mendelssohn en Liszt; 09.15 religieuze muziek; 09.30 kerkdienst 10.45 sluiting; 12.00 programma overzicht; 12.02 nieuwsbulletin; 12.15

Vrolijkheid van Noord tot Zuid

Onder auspiciën van de Niwin/Niwa zal hier op Noord-Sumatra gedurende de maand Februari tourneren het frontgezelschap:

VROLIJKHEID VAN NOORD TOT ZUID.

Han Verne, de leider van dit gezelschap, heeft zich de medewerking verzekerd van uitstekende artisten op het amusementsgebied zoals: Ria Schmits, De Zingende Zusjes uit Venlo en de pianist Richard Zweitzer.

Op 1 Februari arriveert het gezelschap te Medan en de dag daarop wordt in het militair hospitaal aan de Boolweg een voorstelling gegeven. En dan... naar de troep.

Wij hopen dat het gezelschap — ondanks de moeilijkheden die wij allen kennen — er in zal slagen om inderdaad te brengen:

VROLIJKHEID VAN NOORD TOT ZUID.

TROEPREPORTERS aan de slag

Uiteraard ontvingen wij de laatste weken zeer weinig bijdragen uit de troep zelf, doch aangezien enkele redactieleden van de Klewang en leden van de Dienst voor Legercontacten met u zijn medegegroept, werd er over uw leven en prestaties toch geschreven. Natuurlijk konden wij niet alle door hen geschreven verhalen en reportages in de KLEWANG opnemen, mede gezien het feit dat deze reportages allereerst waren bestemd om via het hoofdkantoor van de Dienst voor Legercontacten hun weg te vinden naar de Indonesische en Vaderlandse persorganen. Wat dit betreft kunnen wij u verzekeren, dat deze verhalen over uw werk en het werk van anderen die zich inspannen om in het nieuw bezette gebied tot normale omstandigheden te geraken, in de diverse bladen een ruime plaats hebben gekregen. Dit geldt ook voor de foto's die werden gemaakt. In radiouitzendingen werden, aan de hand van de verhalen, causerieën voor Nederland gehouden. Het werk van de cineasten (filmoperateurs) zullen wij wellicht binnenkort in de bioscopen kunnen bewonderen zodat het u, lezers, duidelijk zal zijn dat met alle beschikbare middelen over uw werk in ruime kring bekendheid werd en wordt gegeven.

Ja, nog wordt gegeven, want nog steeds bevinden zich enkele leden van de D.v.L.C. in de hoofdplaatsen van de bezette gebieden en houden door hun reportages en communiqués ons op de hoogte van de opbouwwerkzaamheden in de gebieden waar gij werkzaam zijt. Hun getal is — gezien het enorme gebied dat zij moeten bestrijken — echter gering en uiteraard kunnen zij niet met hun camera's of schrijfstiften overal bij zijn.

De stroom van copie en foto's van de eerste dagen is dus belangrijk rustiger geworden.

Druk N.V. De Deli Courant.

Boksen

LOUIS VERDEDIGT TITEL

De wereldkampioen zwaargewicht boksen, Joe Louis, zal in Juni uitkomen tegen de winnaar van de strijd tussen Ezzard Charles en Loo Savold, aldus werd door de voorzitter van de atletiek-commissie van New York bekend gemaakt.

Speerwerpen is gemakkelijk.....

Arab Kibiege, een lid van de Nandi-stam, die normaal zijn tijd doorbrengt met jagen en de zorg voor zijn vee, was aanwezig bij de provinciale Rift Valley sportwedstrijden te Nakuru (Kenya in Afrika).

Hij stelde zeer veel belang in de competitie speerwerpen en vroeg of hij mocht meedingen. Er werd toestemming verleend. Kibiege stapte naar voren en bijna als toevallig hief hij zijn arm en wierp zijn speer 238 voet ver. Deze worp was 58 voet en 9 inches verder dan ooit werd bereikt en 8½ inches beter dan het Britse speerwerp record!

Het belangrijke punt bij Kibiege's record-worp is, dat zijn speer tussen de vier en vijf pond méér weegt dan het gewicht van de competitie-speer bij normaal gebruik, in de „Britse amateurs atletiekverenigingen”. Aldus een woordvoerder van het Britse „Colonial Office.”

(Koloniaal kantoor.: Wij vergis- sen ons niet, lezer! Red.).

Nu wordt het dus weer tijd om u, lezer, te animeren om als vroeger weer uw medewerking te geven aan uw eigen blad, de Klewang.

Verhalen uit de troep zijn altijd welkom en velen hiervan vinden zelfs hun weg naar andere soldatenperiodieken die wij gaarne toestaan om copy over te nemen. Goed geschreven verhalen van u worden zelfs behandeld als de verhalen van de vertegenwoordigers van de D.v.L.C. en gaan, voorzien van uw naam en verdere bijzonderheden naar Batavia ter plaatsing in de Indonesische en Vaderlandse persorganen.

TROEPREPORTERS..... A a n d e s l a g

PEEHAABEE: Met interesse hebben wij uw reportages: Per luchtpost naar de poloppers, gelezen. Teneinde in ruimere kring aandacht te vragen voor uw verhalen, zijn deze doorgestuurd naar Batavia, terwijl wij ons voorstellen deze ook in de Klewang plaatsruimte te verlenen. Ga zo door, Pééhaabée. Aangezien de opgaven voor een eigen abonnement op de Klewang nog te gering zijn, kan de redactie nog geen stappen ondernemen om deze plannen tot ontwikkeling te brengen. U, als „vaste medewerker”, hebben wij inmiddels genoteerd voor een eigen exemplaar.

TONNO: Uw bijdrage: Een modern sprookje, wordt door de redactie onder de loupe genomen en zal volgens uw wens of worden opgenomen, of worden teruggezonden. Nog even geduld dus.

Red.

K.N.V.B. Voetbal-uitslagen

VSV: de eerste kampioen

Den Haag, 23 Januari (A.N.P.). — De uitslagen van de heden voor de eerste klassen van de K.N.V.B. gespeelde voetbalwedstrijden luiden:

District I: Haarlem-Stormvogels 5—2, DOS — Xerxes 3—1, Volewijckers — ADO 2—4, Gooi — Sparta 0—2, SVV — Ajax 2—1.

District II: Neptunus — Hermes DVS 1—2, Zeeburgia — DFC 2—0, HBS — DWS 0—1, Feyenoord — EDO 4—3, VSV — KFC 2—0 (VSV kampioen).

District III: Heracles — Wageningen 0—0, Hengelo — Quick 2—1, Enschedese Boys — AGOVV 2—3, Be Quick — Zwolse Boys 1—0, NEC — Go Ahead 2—1.

District IV: Brabantia — Juliana 5—0, VVV — MVV 0—1, Limburgia — BVV 3—2, TSC — de Spechten 6—3, Willem II — Helmond 3—2.

District V: Sneek — Leeuwarden 2—3, Be Quick — Emmen 2—0, Leeuwarden — Achilles afgelast, Frisia — HSC 0—1, Heerenveen — Velocitas 7—1.

District VI: Eindhoven — Longa 1—3, Kerkrade — Sportclub Emma 0—2, Helmondia — Sittardse Boys 5—0, Maurits — NOAD 1—2, de Baronie DNL — PSV 2—5.

In de nabije toekomst

(vervolg van pag. 6).

voor een volgend gebruik wanneer ge, haar met bont wrijvend, opnieuw een statische lading hebt aangebracht.

Toegegeven, het lijkt allemaal wel een weinig omslachtig. Maar Carlson speelde het in vijf en veertig seconden

klaar, omdat hij al deze bewerkingen in één toestel had bijeengeknutseld.

Het moet een tamelijk grote kast geweest zijn waarin zich al deze toverijen hebben afgespeeld. Maar ge zoudt tekortschieten in vertrouwen jegens de technici van thans, als ge meende, dat er straks niet een aardige „portable” was geconstrueerd, die u in staat stelde, alle mislukte kiekjes na een minuut nog eens te nemen.

Rectificatie

KRUISWOORDRAADSELTJE

In de KLEWANG nummer 3 van vorige week, Zaterdag 22 Januari, is een blad met foutieve copie voor het kruiswoordraadsel in de drukkerij terecht gekomen. De zwetende puzzelaars zullen wel hebben ontdekt, dat er enig verschil bestond tussen de opgave en de tekening. Hier volgt de goede opgave en we drukken tevens nogmaals de tekening erbij af. Lezers die eventueel hun oplossingen reeds hebben ingestuurd, laten wij toch meedoen bij de toekenning van de prijs door middel van het lot.

Sluitingstermijn: 22 Februari.

Prijs: een exemplaar „COMMANDO's vallen aan” een boek van Hans Post.

Opgave:

Horizontaal: 1. beker; 6 vlaktemaat; 8 pers. vnv; 10 deel van de bijbel; 11 kleine kamer; 12 stoot; 13 hoofdinspecteur; 15 deel van de mast; 16 koud; 18 ram.

Verticaal: 2 zie 15; 3 vreemde munt; 4 rivier in Friesland; 5 klein kind; 7 recht; 9 grote steen; 10 deel van het gezicht; 14 gezichtseinder; 16 vogel; 17 mnl lidwoord (Fr.).

